

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/181942,Benefis-Czeslawa-Nowaka-bohatera-opozycji-antykomunistycznej-Gdansk-31-marca-2023.html>
03.05.2024, 14:40

Benefis Czesława Nowaka, bohatera opozycji antykomunistycznej - Gdańsk, 31 marca 2023

W Sali Białej Polskiej Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku, z okazji Jubileuszu 85 urodzin, odbył się benefis Czesława Nowaka, wybitnego działacza opozycji antykomunistycznej.

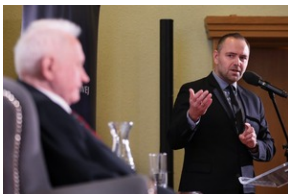
W życiorysie Czesława Nowaka było wiele pięknych momentów wypełnionych polityczną, społeczną, a przede wszystkim patriotyczną działalnością. Przypadła ona na lata walki z rządami komunistycznymi, jak i na okres budowy Polski niepodległej. Wśród nich był udział w strajkach w Porcie Gdańskim w Grudniu '70, Sierpniu '80, a następnie aktywność w „Solidarności” i parlamencie Polski demokratycznej.

W uroczystości wziął udział prezes IPN dr Karol Nawrocki, który honorując benefisanta przypomniał jedno z jego dokonań - zwycięską walkę o krzyż na Westerplatte:

Gdy rodziła się wielka „Solidarność” w sierpniu roku 1980, to

Pan Czesław Nowak razem ze swoimi przyjaciółmi, odważnymi ludźmi „Solidarności” podjęli walkę o krzyż na Cmentarzu Westerplatte. Dziś ten krzyż dzięki Muzeum II Wojny Światowej jest już wkomponowany w przestrzeń cmentarza wojennego na Westerplatte. Bez tej walki - obecnego [tutaj] kustosa pamięci Westerplatte, świadka i uczestnika wydarzeń historycznych, strażnika pamięci o Westerplatte Czesława Nowaka, krzyża, na który polscy żołnierze zasłużyli, by nie było. Za to, Panie Czesławie, chciałem jako prezes Instytutu Pamięci Narodowej głęboko Panu podziękować - mówił dr Karol Nawrocki.

W benefisie wzięło udział liczne grono gości, w tym przedstawiciele parlamentu RP, organizacje państwowych, działacze samorządowi, wielu przyjaciół i znajomych Czesława Nowaka. Instytut Pamięci Narodowej reprezentowała delegacja na czele z prezesem IPN dr. Karolem Nawrockim oraz dyrektorem Oddziału IPN w Gdańsku dr. Pawłem Warotem, który wygłosił laudację na cześć benefisanta.

Czesław Nowak

Urodził się 11 stycznia 1938 r. w Smykowie w woj. świętokrzyskim. Od 1960 r. operator sprzętu, brygadzysta w Zarządzie Portu Gdańsk. W latach 1960–1980 członek Związku Zawodowego Marynarzy i Portowców. Uczestnik strajków w Porcie Gdańsk w grudniu 1970 r., w sierpniu 1980 r. oraz grudniu 1981 r. Współorganizator Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” oraz członek Komisji Zakładowej w Porcie Gdańsk. W sierpniu 1980 r. współinicjator przywrócenia krzyża na mogile żołnierzy na Westerplatte, współzałożyciel i redaktor niezależnego pisma „Portowiec”.

Aresztowany 8 lutego 1982 r. i skazany wyrokiem Sądu Marynarki Wojennej w Gdyni na 4,5 roku więzienia i 4 lata pozbawienia praw publicznych. Osadzony w Zakładzie Karnym w Potulicach. Po usunięciu z pracy w Porcie w latach 1983–1988 palacz i mechanik w Spółdzielni Pracy „Przyszłość”, a jednocześnie działacz Tajnej Komisji Zakładowej „Solidarności” w Porcie Gdańsk.

Aresztowany 4 maja 1988 r. za próbę zorganizowania strajku w Porcie Gdańsk, skazany na 6 tygodni aresztu, osadzony w Zakładzie Karnym w Braniewie. Od lipca 1988 r. przewodniczący jawnej Komisji Zakładowej Portu Gdańsk, przywrócony do pracy w kwietniu 1989 r.

W latach 1989–1991 poseł z listy Komitetu Obywatelskiego „Solidarność”. Współzałożyciel i w latach 1990–1995 członek Porozumienia Centrum, członek Rady Politycznej. W latach 1991–1993 poseł z listy PC. Inicjator utworzenia w Porcie Gdańsk Wolnego Obszaru Celnego i jego dyrektor w latach 1995–2008. Radny Miasta Gdańsk w okresie 1998–2006. Od 1993 r. współzałożyciel, a następnie prezes Stowarzyszenia Godność w Gdańsku.

Inicjator licznych upamiętnień w przestrzeni miejskiej Trójmiasta, m.in. nadania Parkowi Nadmorskiemu imienia Ronalda Reagana, budowy pomnika marszałka Józefa Piłsudskiego, przywrócenia krzyża na Westerplatte, budowy pomnika Ronalda Reagana i Jana Pawła II w Parku Nadmorskim oraz pomnika Anny Walentynowicz w Gdańsku-Wrzeszczu.

Odnaczone m.in. Krzyżem Oficerskim (2006) oraz Krzyżem Komandorskim (2022) Orderu Odrodzenia Polski, a także Złotym Medalem za Zasługi dla Obronności Kraju (2007), Krzyżem Wolności i Solidarności (2015), Honorową Odznaką Działacza Opozycji

Antykomunistycznej lub Osoby Represjonowanej (2016), Nagrodą Honorową Świadek Historii (2016) oraz Nagrodą Kustosza Pamięci Narodowej (2021).

PLIKI DO POBRANIA

[Okolicznościowy śpiewnik przygotowany na benefis Czesława Nowaka \(pdf, 1.86 MB\) 31.03.2023 09:00](#)